
GLEMMER DU

TÅRNBY KOMMUNES LOKALHISTORISKE TIDSSKRIFT

NUMMER 3 | MAJ/JUNI 2010

PRÆSTEDATTEREN & BESÆTTELSEN

FORSIDEILLUSTRATION:

Tysk soldat bevogter ved Amager Landevej 44-46 der er beboet af tyske flygtninge. Ejendommen kaldtes for "abeburret" af samme grund.

KILDER:

Dagbøger 1940-1945 skrevet af Birgit Strunge.
Stads - og lokalarkivet

ISSN 1397-5412

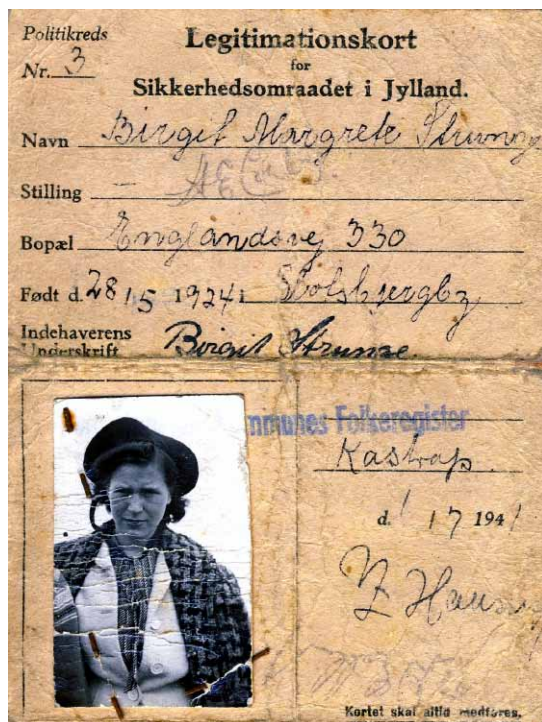
Tidsskriftet "Glemmer du" er udgivet af:

©Tårnby Kommunebiblioteker, Stads- og lokalarkivet.

Skrevet og redigeret af: Inger Kjær Jansen

PRÆSTEDATTEREN OG BESÆTTELSEN

Uddrag af Birgit Strunges dagbøger

Legitimationskort for Birgit Strunge.

INDLEDNING

Den 9. april i år er det 70 år siden, tyske tropper besatte Danmark. I den anledning kommer her et uddrag af dagbøger skrevet af Birgit Strunge, datter af sognepræst ved Tårnby kirke, Mogens Strunge. Birgit Strunge gik i 1940 i mellemskolen på Korsvejens

skole og skulle til optagelse på Nørre Gymnasium. Birgit Strunge var født i 1924, så besættelsestiden ses med en ganske ung piges øjne.

Birgitte Strunge skriver bl.a. følgende:

DANMARK BLIVER BESAT

1940

8. april

Nu er det ved at se sort ud, England og Tyskland venter vist på en afgørelse en af de første dage. Englænderne sænker vist et tysk skib, de søger dog ikke for at redde de arme søfolk, 150 menes dog at være reddet.

9. april

Intetanende går jeg i skole, men dér samler de sig i store klumper, tyskerne har nemlig besat Danmark. Der går en masse rygter, men de fleste er vist opfundet. Jeg bliver hørt i fransk for første gang og kan ikke et suk, men så kommer

16 bombemaskiner mig til undsætning, for alle farer hen til vinduerne. Jeg kommer tidligt hjem, i aften skal her være mørklægning, og det skal der være fremdeles. Derfor køber jeg 21 pakker tegnestifter, og vi blænder kontoret, den lille stue bliver sluse. Jeg er dødtæt, da vi er færdige, men jeg blænder dog mit værelse. Nordmændene holder hurtigt op med at slå. Det er et pragtfuldt vejr, men det mærker vi kun, når vi er ude. Far er i banken. Der mener man, at det er godt, at tyskerne kom. Vort gamle styre kunne ikke blive ved med at gå. Jeg synes, at der er hyggeligt på mit værelse nu, dæmpet belysning osv. Danskerne tager det vist pænt.

Tyskerne landede også på Saltholm.

Alle bygninger i Københavns Lufthavn Kastrup var camouflerede under besættelsen.

10. april

Vi bestiller slet ikke noget på skolen. I de to første timer har vi matematik, så har vi en fritime, og under den er jeg med Karen hjemme. Vi kører naturligvis en tur i det dejlige vejr og tager til Kastrup flyveplads i håb om at finde tyskere der. Men der er roligt over alt, flyvepladsen er optaget af maskinerne. Tilbage til engelsk, men jeg gider ikke gå derhen, tager hjem, far er skrækkelig nervøs, jeg bliver hele tiden skældt ud. Jeg tegner en Sikker Hansen figur på noget grønt hyldepapir og klitrer dyr på hvert stykke mørklægningspapir, så her er hyggeligere. Tage er her. Han laver mørklæg-

ningslampe til cyklen, vi følger ham på vej. Byen er hyggelig med stjerner og svagt lys. Jeg synes, det er kedeligt, at vi altid skal tale krig, og siger det. Så vender far om og vil ikke følges med os. Han vil sende mig til Maribo, men det forbyder mor.

11. april

Jeg er inde med kaffemærker til mor, hun er blevet fyret, fordi tandlægerne på Ny Carlsbergvej klinikken skal fordeles. Så henter jeg far på Ølandshus, rotaryfolkene er vældig søde. Vi skal først være på Nørre Gymnasium kl. 12, så vi har tid til at tage en tur gennem Bredgade. Det er en kedelig

Tårnby præstegård og kirke. Foto Mogens Strunge ca. 1940.

skole, der er snavset, og der er en mængde tøser, rektor er sød. Og jeg bliver omtrent optaget, men jeg skal først til tysk og latinprøve - uha.

Det varer tre kvarter inden, vi er hjemme. Vi mørkelægger videre i dag, nu er vi snart vant til det, så det generer os ikke mere.

Søndag den 14. april

Jeg er i kirke, og den er proppe fuld. Jeg planter mig ved kakkelovnen og sidder i vinduet og ser på, at store fnug daler ned og gør jorden hvid. Så fik vi alligevel en hvid jul midt i april. Dorff har været i byen og talt med en tysk soldat, der var meget rettænkende og

flink. Det er en opmuntring, og vi er glade over det, skønt den danske befolkning ikke må blande sig med tyskerne.

PRINSESSEBUDDING OG HVERDAG

16. april

Jeg vil i skole, men da mor beder mig om at sømme mørkelægningsgardiner, går jeg ikke. Vi er med 14 bilen. I Magasin køber jeg et par smarte ruskindssko med japanhæl til 35 kr. I dag er byen fyldt med tyske soldater, de befinder sig godt og stormer chokoladeforretningerne. Vi får chokolade i aften, da kronprinsessen

Familien Strunge, Mogens, Elise og Birgit, omkring kaffebordet i 1950'erne.

nedkommer med en datter. Jeg ligger på divanen med dynen over, vi fortæller historier og har mørkestemning. Vi hører engelsk militærmusik i radioen.

17. april

Jeg er ude at plukke jordens dejligste buket vintergækker, erantis, juleroser, blå anemoner og grønt til Karen.

Mor og jeg er ude at gå en dejlig mørklægnings-måneskinstur. Lunn er inde at se ”Den kære blæksprutte.”¹ Han abonnerer og anbefaler os at tage ind at

se stykket, det er nemlig engelsk. Benzinrationeringen indskrænkes, og nu har vi kort til kaffe, the, sukker kakao og petroleum.

19. april, Store bededag

Jeg sidder ved Dorff i kirken. Vi får noget så aktuelt som prinsessebudding, det er Lunns ide. Jeg sidder i kavalerfløjen, og så beslutter vi 3 at gå en tur her i godt vejr. Men senere får vi en skrækkelig byge. Vi er oppe på lufthavnen, men må ikke stå stille. Der er et par

¹Den kære Blæksprutte var en komedie, der fik premiere på Det Kgl. Teater den 25.3.1940. Medvirkende bl.a. Bodil Ipsen, Bodil Kjær og Clara Pontoppidan, Poul Reumert m.fl.

Luftværnsdag i Kastrup i 1941. Kronprinsesse Ingrid ankommer til Tårnby Brandstation på Saltværksvej. Til venstre ses brandinspektør Sigurd Schouenborg. Danske Kvinders Beredskab stod bag den årlige luftværnsdag, hvor der blev uddelt oplysningsmateriale, lavet demonstrationer af luftværnsberedskabet og solgt mærker til fordel for det frivillige luftværnsarbejde.

føl og nogle tyskere der. Vi taler om at gå i Grøften, men så får vi billetter til "Den kære blæksprutte" på det Kgl. Teater. Stykket er vældig morsomt og teatrets bedste kræfter medvirker.

Søndag den 21. april

Efter middag går mor og jeg en tur til fælleden, der er en masse tyske flyvere, de passer på englænderne. Far har været nervøs i den sidste tid. Flyvemaskinerne har summet skrækkeligt hele dagen, der er et eller andet los.

22. april

De tyske flyvere snurrer over hovedet på os. Det er et dejligt vejr, og der er ænder i gadekæret.

Vi hører radio, vi skal sørge for at have det bombesikre rum i orden. Vi venter så småt luftangreb og vælger vinkælderen. Vi har aftenstemning til 9.30 først der, mørkelægger vi.

23. april

Tyskerne laver kioskbude sving om kirketårnet.

24. april

På travbanen, Løjtegården og mange andre steder står flyvemaskiner. Det er de danske, der er evakuerede fra lufthavnen. Far vil også evakuere mig, men jeg vil blive hjemme.

Socialdemokratiets omsyningscentral på Løjtegård under besættelsen.
Foto Service St. Kongensgade 50, 1941-1942.

25. april

Vi er oppe kl. 7.30, jeg sidder ved Trille i rutebilen. Vi tager med tog til Slagelse, der henter morbror Mads os, og vi er henne i Slotssalen og får morgenkaffe. Byen er fuld af tyske soldater. Vi får en dejlig middag, det er bedstefars 85 års fødselsdag.

27. april

Der ventes luftalarm i nat, så far er ikke stolt af at lade mig gå hen til Trille, men så tuder jeg, og siger jeg aldrig må gå, jeg kan ligeså godt gå i kloster. Så får jeg lov. Esther, Flem-

ming, Inger, Rie, Inga og Grete er der. Vi drikker kaffe, alt er meget morsomt arrangeret.

29. april

Nattergalene vækker mig. Mor er på dampfærgen efter det tøj, der ikke kom til Lithauen. Det skal Tårnby Kommune blandt andet have. Det skal deles ud fra et klasseværelse på Korsvejens Skole. Jeg er nede i spisekammeret, Karen synes, at det er på tide, at jeg skærer hul på den anden blodpølse. Hun har spist den første. Gartner Schmidt er her til frokost, han har ikke meget til overs

Der bygges beskyttelsesrum ved Engmarken / Søvang Allé i 1940.
Foto: Viggo Iversen.

for tyskerne.

Den nye sønderjyske pige tør ikke komme herover til maj. Hun kan jo komme over Hundested, der er ikke så farligt. Fischer og Helga er her med $\frac{1}{2}$ gris. Det er morsomt at se, hvor øvet han er i at dele den. Far bliver udnævnt til æresmedlem i Lithausk Forening.

30. april

Vi gør grisen i stand. Jeg laver fedtegrever, og jeg kan overhovedet ikke tåle at se mad, alt det fedt.

Der kommer tre kørepelse fra Røde Kors, 2 til føllene og 1 til far.

1. maj

Jeg går i køkkenet hele dagen, i morgen får vi heldigvis en polsk pige.

2. maj

Vi er på skolen efter margarinemærker, men det er først på søndag, de uddeles. Svend Knudsen ringer, at han har bestilt en dåbsattest sammen med pennevenner, men det er løgn, jeg ved det dog ikke, så jeg noterer hans navn. Vi cykler til

En ordensbetjent og et "Føl". Føllene var værnepligtige der blev indkaldt til at være brandmænd eller politibetjente. Her patruljerer de på Kastrop Havn i 1942.

lufthavnen, vi sidder og venter længe ved et bord til de øvrige kommer. I dag er der ingen flyvere, men der er en del officevere, men der er en del officevere, der er morsomme at se på. Hammer er henne ved hvert bord, han giver os hver en tysk og en dansk flyvenål. Bagefter cykler vi en tur til Dragør. Vi kører ad en lille marksti. Den er forfærdelig, men det er morsomt, for der ligger tyske soldater i grøften, og jeg jodler som en sirene. Ved Dragør kan vi kun se vrag. Vi er ude på mollen. Den nye polske pige Wanda kommer.

3. maj

Far er ved at grave jorden bort fra trekanten, alle forårsblomsterne går med i købet. Han har ødelagt kælderens helt med store stolper, vi kan slet ikke opholde os der, der er en odeur. Den nye pige er meget dygtig og sød, når hun bliver behandlet godt. De to føl fra kirketårnet er nede for at få kaffe. Far er helt skør med det beskyttelsesrum.

5. maj

Svend Knudsen affæren opklares. Lunn og jeg har byttet et par konvolutter om, manden er heldigvis flink.

6. maj

Far er til charterfest, han fungerer som præsident. For tredje gang lyder luftværnsklokken, bag anlægget sprænger de nogle vældige sten. Holland generalmobiliserer, og det truer i Middelhavet. Lufthavnsvejen bliver camoufleret som markerne rundt om.

FOLKESTREJKEN

Vi springer frem til 1943, hvor Birgit Strunge går på Zahles Gymnasium, og den københavnske befolkning er ved at få nok af den tyske besættelsesmagt.

1943**24. august**

Folk køber madvarer op for det tilfælde, at det bliver for farligt at gå på gaden. Mor hamstrer også. Da vi vil have kød, påstår slagteren, at han ikke kan få et eneste stykke, der kommer ikke noget til byen. Det ser ud til massakre i Danmark.

25. august

Jeg køber 8 stk. engelsk lakrids af Gertrud formedelst 22 kr. Er selvfølgelig ude at se, hvor Forum lå, der er kun skelettet tilbage - det er gjort fint ⁻². I aften kl. 11 og 11.30 hører jeg to brag, der får dørene til at klapre - nu er man snart kendt med disse sabotageknald. Vågner i nat med et nyt brag - et øjeblik efter kommer der et til - jeg tæller til 8. Nu venter jeg, at byen skal stå i flammer. Jeg fjerner mørklægningen - det lyner og tordner - det havde jeg ikke ventet, men de første to brag var sabotage. I aften bliver 3 danskere skudt og ca. 20 kørt på hospitalet fra Rådhuspladsen.

26. august

Det svirrer med rygter. Tyskerne har taget Lodberg, der er afspærret og der er vagt. På Rabulen (*svær at tyde*) er en bombe, der skal springes. I dag er jeg selvfølgelig ude at se begge dele.

I dag får jeg nye vinduer på mit værelse. Tømren påstår, at

² Modstandsgruppen Bopa sprængte udstillingsbygningen i luften i august 1943 for at forhindre, at den blev brugt til sovesal for tyske soldater.

Der hentes vand for folkestrejken i 1944, altså året efter de omtalte begivenheder.

karmene er af eg - det er det gamle tømmer fra Hirschholm Slot.

29. august

Så har vi fået undtagelsestilstand og generalstrejke. Jeg maser byen igennem for at få mad, og så får jeg en lille pakke knækbrød og 200 gr. rugkager. Far er skide nervøs. Vi må ikke telefonere, og så får vi føllene i tårnet til at ringe op på politistationen, hvorfra vi får tilladelse til at holde gudstjeneste. De danske og de tyske soldater slås i København. Så i kirke. Far taler om Jesus, der græd, den er god. I går så jeg, kongen og dronningen i

bil kørte mod Amalienborg. I dag forlyder det, at han er interneret på Sorgenfri og har masser af tyske vagter. Noget af den danske flåde er stukket til Sverige, resten har tyskerne sænket. Far og jeg hørte nogle bump i morges, det var den danske flåde, der sank. Så skal vi til at huske den 29. august, som vi husker den 9. april. Godt at Bent ikke skal for den tyske domstol nu, så ville han blive skudt. Vi tør ikke høre England, vi ved ikke noget som helst.

Da far og mor er godt anbragt i haven, smutter jeg til byen. På Amager er folk ophidsede, men der er ikke noget

særligt at se. Ved broerne står der soldater med bøsser, som var de på jagt. Overalt er der biler med bemanning, det er helt uhyggeligt. Rådhuspladsen ser ud, som om der var børnehjælpsdag, og folk går i tætte stimer. Så løfter en tysker geværet, og folk styrter bort. Kvinderne skriger, og de, der står på afstand, griner, da faren er vel overstået. Vi hører skud i gaderne, det er fælt. Jeg ser en blive proppet i ambulance og kørt bor. Når der sker noget, stimler folk sammen, men når stimlen er vokset, kommer tyskerne, og så kan folk komme væk. Der er ingen danske betjente, de har afleveret deres våben. Tyskerne kører med motorcykler op og ned ad fortovene for at sprede folk, den er helt tosset. Overalt i byen ser man våben. Jeg er på Kongens Nytorv, der er der ro.

På Amalienborg står der tysk vagt. Kongen med familie er vist kørt til Sorgenfri i tyske biler. Det forlyder, at prins Knud i morges, da han forsvarrede flåden, blev dræbt. Kongen har også hjerneblødning, hvad skal man tro. På Langelinie er der masser tyske vogne,

de passer på den danske flåde, der ligger godt på havets bund, minus de 7 der tog til Sverige. Rigsdagen er besat af tyskerne. Det tyder på, at den danske regering er gået, det må den jo være, men vi ved ikke noget. Da jeg har været i byen i ca. en time, bryder jeg mig ikke om at være der længere. Jeg har set nok, og så tager jeg hjem og spreder rygter. Mor og far er temmelig imponeret over, at jeg har været borte, de har ikke opdaget noget. De er lettede over, at jeg er hjemme.

Vi tager op til doktor Ellehauge, der får vi nye historier, og så ser vi en afskrift af de betingelser tyskerne stillede os. Det er ikke småting! Vi hører England på tysk, de eneste lande, der nævnes, er Danmark og Rumænien, vi er verdens centrum for tiden. Folk ude i verden ved, der sker en masse her, men de ved ikke hvad. Der kommer ingen nyheder ud af landet, Sverige kan fortælle om de 57 danskere, der er stukket af, det er alt. I dag skulle jeg have været til terrænsport, der har nok ikke været nogen, thi lederne har vel været inde, måske er de skudt, der er skudt mange folk i dag.

Vi har et par føl inde for at høre rygter. Den ene har været på en kaserne, hvor der lå masser af tyske og danske soldater, der svømmede i deres blod og andres, thi han kunne se, at der havde været flere før, der nu var blevet bragt væk. Han råder mig til at få legitimation med i morgen, når jeg skal i skole, ellers kan jeg måske ikke komme over broerne. Rud Kr. er et smut herhenne, han vil se mennesker, og det er naturligt. Kl. 6 må ingen mennesker gå på gaden. Så snart klokken er 5 minutter i 9, hører vi maskingevær fra byen. Der bliver skudt ustandseligt med flere våben. De stakkels mennesker der er ude, men det kan de jo lade være med, de ved jo, at de vil blive skudt. Det er der ingen, der har lagt skjul på. Vi må ikke telefonsamtale med provinsen, jeg kan ellers tænke mig, at faster og onkel gerne ville høre fra os.

30. august

Man skal ikke cykle i byen, pludselig kan man blive kommanderet af cyklen, så får man 35-40 mark at gå i biografen for, og så tager de cyklen. I eftermiddag er jeg ude at se på

byen, der er tanks og maskingeværer på Rådhuspladsen, og sågar tyskere med håndgranater og geværer, to og to med korte mellemrum.

I dag går de danske føl fra tårnet. De fraråder os at gå ud i vores egen have og gård efter kl. 9. Nu kommer der tyskere, og de generer sig ikke for at skyde på os. Ja vi kan ikke engang risikere at sidde i vinduerne, de kan jo sidde hyggeligt i tårnet og maje os ned. Nu kan vi snart få privat indkvartering, det bliver hyggeligt. I aften skyder de igen i byen, men det er ikke så voldsomt som i går. Det forlyder, at der er 15 dræbte og 76 sårede fra i går nat. Bliver man såret og bragt på hospitalet, må man ikke modtage besøg, end ikke fra pårørende.

31. august

Da jeg kører over Knippelsbro, lyder der et brag, der får folk til at studse. Jeg løber ned i Havnegade, der ligger "Vedbæk", et dansk skib på ca. 7-8000 tons. Det har hentet tropper fra Norge, nu er det færdig med at se godt ud, jeg ser det synke halvt. Så står det vist på bunden - det er et stolt syn.

JØDERNE FORFØLGES**30. september**

Der står tyskere og vogter skolens indgang. Studenternes efterretningstjeneste er blevet hugget. Alle, der har haft andel i det, er på den sorte liste. Mon Bent er fri endnu? Jeg må da ha' at vide, hvordan det går med ham.

1. oktober

I dag kan vi igen få hvedemel. Jeg tager hen til Henny for at få hende til at undersøge sagen med Bent, og så får jeg rigtig franskbrød, det er næsten det bedste af det hele.

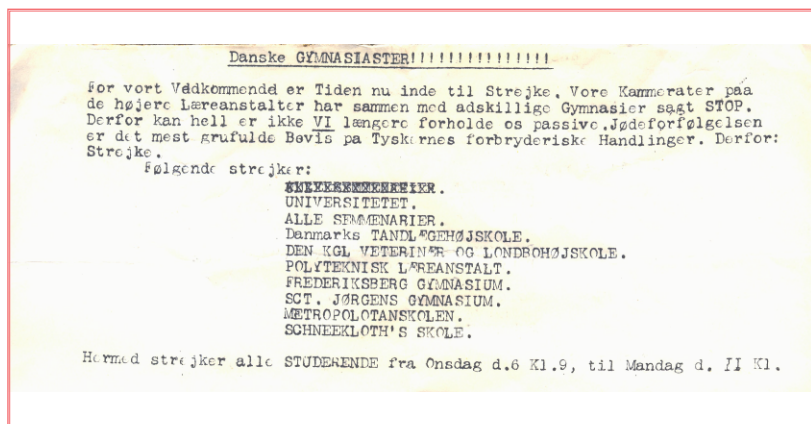
2. oktober

Vi har prøve i matematik. Jeg laver ikke noget af betydning - det er fælt. Fru Bagge er jøde, så hun kommer ikke i dag, og vi går alene til Nationalmuseet. Læser Jørgen Emborg: Digtenes dag.

Nu bliver jøderne forfulgt, så kommer turen til præsterne. Biskopperne sender præsterne en skrivelse, der skal læses op fra prædikestolen. Den er både med næb og kløer - i stil med de norske biskoppers.³

Kronprinsessen har vist haft en abort. Det var en dreng.

³Den 1. og 2. oktober gik besættelsesmagten i gang med arrestation af de danske jøder. Københavns biskop, Fuglsang-Damgaard, sendte et hyrdebrev ud til menighederne i alle biskoppers navn. Brevet skulle læses op i alle kirker fra prædikestolen. Det sluttede med ordene: "... vi er i vor samvittighed bundne til at hævde retten og protestere mod enhver krænkelse; derfor vil vi i givet fald utvetydigt vedkende os ordet om, at vi skal adlyde Gud mere end mennesker". Fuglsang-Damgaard regnede selv med at blive arresteret. Det blev han ikke. Søndag den 3. oktober 1943 oplæste sognepræst Mogens Strunge biskoppernes skrivelse angående jødespørgsmålet fra prædikestolen. Skrivelsen var sendt til de tyske myndigheder. Mærkeligt nok reagerede de ikke.

Løbeseddel fra studenteroprøret i oktober 1943.

STUDENTEROPRØR

3. oktober

Der er konfirmation. Vi er inviteret 8 steder hen. I eftermiddag tager vi ud til Amager Selskabslokaler, hvor lærer Svendsens tvillinger fejres. Jeg får "Millionens" søn til bords. Vi får en dårlig vin. Midt under det hele må folk ud og brække sig, uha. Vi får gås, det fik jeg sidst til jul i 1940. Far skynder sig at komme til nattefest hos Valdemar Hansen. Heldigvis kan jeg sove længe, for i dag får vi normaltid igen. Uret bliver stillet 1 time tilbage.

5. oktober

I dag er der ballade på skolen. Der er nogle, der vil strejke.

Universitetet og alle de høiere lærestalter og flere københavnske gymnasier. Jeg er mærkelig nok med på, at der skal være ballade, men dog frarådes jeg det. Vi tjener jo ingen ved at sympatistrejke. Tyskerne kan jo være ligeglade med nogle fjollede pigeboørn. Rektor kalder os sammen i festsalen og fraråder os at blive hjemme i morgen. Han kan ikke forbyde os det, men vi må vide, at eksamensretten kan blive taget fra os, eller hver 10. elev kan blive skudt, eller man kan gå over til også at forfølge alle jøderne, og det kan vi ikke tage på vores samvittighed.

En konfirmand har sendt vildænder til os, så vi smovser rigtigt.

6. oktober

I dag igen er der ballade på skolen. Rektor holder tale for os i festsalen, der holdes afstemning - 49 for strejke og 67 imod. Der sendes opråb ud, og der er fut i fejemojet. Rektor kommer ind og fortæller, at der er opstand i byen. De danske betjente forsvare jøderne, og en mand er blevet skudt. Vi må endelig tage lige hjem.

POLITIET TAGES**1944****19. september**

Tyskerne tager samtlige politistationer, og vi får politiundtagelsestilstand, det bliver nok slemt. Der skydes en del, og vi har straks generalstrejke igen. Betjente og CB'ere køres bort i tyske vogne, stakkels dem. Folk tør vist ikke gå ud, de hænger i vinduerne. Amalienborg har været ved at brænde. De kom for at hente kongehuset. Der blev skudt 4 tyskere og 1 dansker. Slotsforvalteren, betjente og føl prøver på at gemme sig alle vegne.

Tårnby Politistation overtages igen i maj 1945. På billedet ses flere af de betjente, der blev sendt i koncentrationslejre i september 1944.

Frihedskæmpere på lastvogne ved vandtårnet den 5. maj 1945.

Foto: Troels Lund

BEFRIElsen

1945

4. maj

På skolen får vi en glædelig overraskelse, da Viggo og skolebetjenten kommer hjem. Alle, der ikke står meget dårligt hos tyskerne, er blevet lukket ud fra politigården. Mor er i frihavnen for at se efter morbror Otto, men forgæves. Falske rygter om russisk landgang på Sjælland. Vi får tidligt fri fra skolen, og vi taler om, at solen stråler meget mere end ellers. De skulle nok have luftet cellerne ud, inden de selv skal ind i dem. I de sidste dage har sirenerne lydt ustandselig,

nu må det snart være slut. Fire jagere drøner mod lufthavnen som i velmagtsdagene. Far og jeg gætter på, at det er en vigtig meddelelse. Jeg lægger mig for at sove lidt, og så råber mor som en gal på mig. Da jeg kommer ned til radioen, ligger de på knæ og takker Gud - hvad er der los? Fra England spilles Kong Christian - ”Danmark Holland og Nordvest Tyskland har overgivet sig.” Det lyder som et eventyr. Far styrter ud og hejser flaget, og jeg styrter for at mobilisere graveren til en times ringning og kimning. Får Ole Bastiansen med, hans far giver mig 10 røde og hvide tulipaner, og dem sætter

jeg i en blå vase. Ole uddeler hele sin cigaretration til mand-skabet. Jeg ringer freden ind i 20 minutter. Der er en vældig stemning i det gamle tårn. Det kan ikke i sit lange liv have rummet gladere mennesker. Der er mange, der tuder. Efterhånden som mørket sænker sig, ser man lidt af det gamle skær over København. Folk mørkelægger ikke og legitimationskortene kastes som en byrde. Folk sender raketter i vejret, der lyder masser af skud, men det er vist ikke bare fyrværkeri. Da jeg tager flaget ned, har jeg på fornemmelsen, at der skydes med skarpt gennem haven. Jeg er lige ved at smide mig i græsset. Vi tænder alle de levende lys i kirken, og der samles en hel lille menighed til andagt. Sirius løber og springer om benene på far, mens han læser salme 124. Til-lykke med freden. Folk er ved at gå ud af deres gode skind, man ved slet ikke, hvor man skal gøre af sig selv for at få mest ud af den kostbare tid, der jo i dag gerne skulle blive lang nok. Schwendtsens og andre er med inde til et glas vin, men af en eller anden grund er det ikke champagnen, der ry-

ger, den gemmes til en endnu bedre dag. - til frihedskæmperne har bekæmpet HIPO. Der kæmpes i København, jeg føler mig helt snydt over ikke at være derinde. Et par af vore fredelige Grønne (tyskere) gik ovre ved Gl. Kirkevej. Lige da ordet ”Kapitulation” gik over landet, kom et par drenge forbi dem, de svingede med armene og råbte ”Halloj med jer”. Tyskerne så lige så lykkelige ud, de er selvfølgelig lettede, og så må det også være rart for dem for en gang skyld at have lidt menneskelige følelser, ja nærmest venlighed med de menige. Jeg tager mit amerikanske flag frem, men vil dog ikke tage det på, for det er jo englænderne, vi kan takke for denne store dag.

5. maj

Står tidligt op og er rede med flaget, så jeg kan hejse det præcis kl. 8 da alle tyskere trækker sig tilbage. Kirkeklokkerne ringer hele landet over. Jeg tager min RAF hue på og tager ind for at høre dem i København. Nogle sure mennesker råber, at man ikke skal tage derind, der skydes. Men jeg ser bare på flagene i koloniha-

Tyske soldater ved den gl. Lufthavnsvej, maj 1945.

verne mellem de blomstrende frugttræer, og alle de små papirsflag i alle vinduer og alle de danske allierede flag og mærker, som folk har pyntet sig med i dagens anledning. Der er frihedskæmpere alle vegne med blå - røde og hvide armbind og hjelme. Nej hvor er de gæve. Folk råber som vilde efter dem, og de suser gennem byen i benzinvoget uden nummerplader. De er godt bevæbnede, og de har blomsterbuketter alle de steder, hvor der er plads for håndgranater. Man ser enkelte tyskere, de ser lykkelige ud. Jeg er ved Amalienborg, Langelinie og Johannesskolen, der er opsamlingssted for frihedskæmpere. Er

på Rådhuspladsen, hvor jeg får et par unge mennesker til at lodse mig op på en af Gestapos kanonstillinger ved Dagmarhus. Der står vi og råber og piber af de druknede mus, der er pillet godt ned. Får vældige RAF mærker som jeg dækker hele brystet med, og så råber folk også hurra for mig. Gitte er helt ude af flippen af glæde, hun siger, englænderne er på vej. Jeg styrter hen på Hovedbanen, der står en lille tysker og ser fortabt ud. I dag skal alle være glade. Jeg henvender mig til ham, han er serber og kan nogle få tyske brokker. I dag er han lukket ud fra lazarettet, og han kan ikke forstå, hvad vi fejrer. Da vi får

Frihedskæmpere hylides den 5. maj 1945 ud for Kastrupvej 80.

forklaret ham det, bliver han lykkelig. Jeg giver ham en cigaret, han er vel nok rørende, og så får jeg hele historien om, hvordan hans familie er blevet udnyttet og dræbt i tysk tjeneste. Han har ingen mad fået, nu får han en madpakke. Han er himmelfalden, og jeg planter et dannebrogflag i hans hue.

I morgen skal vi holde festgudstjeneste. Jeg er med til at pynte kirken med røde og hvide tulipaner og flag.

Pludselig tager pokker mig. Jeg styrter uden overtøj på ned til lufthavnen. Nu kommer englænderne. Springer over de

tyske barrikader og kommer helt hen til maskinerne. Folk er helt gale for de får chokolade, karameller og cigaretter. ”Tommyerne” bliver blomstersmykket, og så må folk op i maskinerne.

6. maj

Aldrig har kirken været pyntet så smukt. Hver stolekant, langs væggen hele kirken igennem masser af store buketter på alter, prædikestol og alle andre steder, hvor de kan anbringes. Flere har villet give til udsmykningen, derfor får vi besvær ned at anbringe dem alle. Fru er i kirke, det er

ret modigt, for og er hentet og har strakt med hænderne i vejret på en lastbil til skue for alle., hun er også i kirke, men i våbenhuset slår gutterne til og tager hende til glæde for hele menigheden.

Alle de dejlige blomster, jeg tager 10 røde og 10 hvide tulipaner og binder et blå silkebånd omkring.

8. maj

Sct. Michaels dag, krigens helgen, og så kommer freden netop i dag. Far og mor er til middag hos fru Poul Hansen, De siger, at da tyskerne gik ind i Holland på denne dag, var de sikre på, at den skulle Sct. Michael nok ordne...

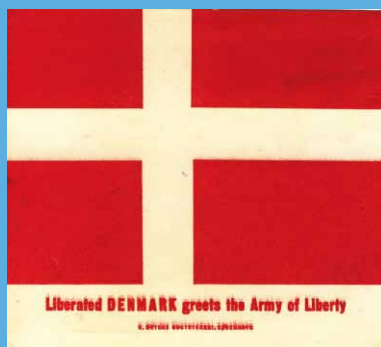
Birgit Strunge blev student året efter.

Allierede tropper ankommer til Københavns Lufthavn og modtages af begejstrede danskere den 8. maj 1945.

Mærkater fra krigen.

HENVENDELSE & ÅBNINGSTIDER

Hvis du har billeder, oplysninger eller andet af lokalhistorisk interesse, så henvend dig til Stads- og lokalarkivet.

VI HAR ÅBENT

Mandag	15.00 - 19.00
Tirsdag	12.00 - 16.00
Fredag	12.00 - 15.00

STADS- OG LOKALARKIVET HAR DESUDEN UDSILLINGER PÅ:

Kastrupgårdssamlingen
"MIDT PÅ AMAGER" & "KASTRUPGLAS"

Tirsdag til søndag 14.00-17.00

Onsdag tillige 14.00-20.00

Plyssen Amager Strandvej 350:

PERMANENTE OG

SKIFTENDE UDSILLINGER

Lørdag og søndag 13.00-16.00